

R O Z S U D O K
V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Beaty Miničovej a členov JUDr. Ivany Izakovičovej a Ľubomíry Kúdelovej, v právnej veci žalobcu **S. S. K., spol. s r. o., Č.** IČO: X. právne zastúpeného JUDr. M. S., advokátom Č., proti žalovanému **M. Č., N.** IČO: X., zastúpenému Bc. Ing. J. V., primátorom M., v **konaní o zaplatenie 8 275,64 Eur (249 312,-- Sk) s príslušenstvom**, na dovolanie žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Žiline zo dňa 24. marca 2010, č. k. 13Cob/229/2009-86, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie žalobcu **z a m i e t a .**

Žalovanému náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e :

Okresný súd v Čadci rozsudkom zo dňa 11. 06. 2009, č. k. 11Cb/5/2009-57 uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi 8 275,64 Eur (249 312,-- Sk) so 16% úrokom z omeškania od 17. 12. 2004 do zaplatenia s náhradou trov konania, vrátane trov právneho zastúpenia v sume 1 942,13 Eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku na účet právneho zástupcu žalobcu JUDr. M. S., advokáta so sídlom Advokátskej kancelárie v Č. V odôvodnení uviedol, že žalobca a žalovaný uzatvorili dňa 20. 10. 2004 zmluvu o dielo, ktorej predmetom bolo zhotovenie časti stavby v rozsahu pavilón „telocvičňa“, ktorá je súčasťou objektivej sústavy 32-triednej Základnej školy Č. Cena mala byť určená podľa aktualizovaného rozpočtu v CÚ 1990 a aktualizovanej projektovej dokumentácie. Rozsah vykonaných prác v rámci

každých jednotlivých vecných plnení bol zo strany žalovaného odsúhlasený. Jednotlivé vecné plnenia boli vykonané pred uplatnením fakturácie. Rovnako to bolo aj pri ostatnej fáze plnenia dodávky a montáži strešného plášťa ISOPAN, ktorý rozsah prác a materiál bol následne vyfakturovaný faktúrou č. 882004 zo dňa 09. 12. 2004 so splatnosťou 16. 12. 2004 vo výške 1 893 647,-- Sk a vyfakturovaná suma bola odsúhlasená zo strany žalovaného 13. 12. 2004. Napriek tomuto odsúhlaseniu s rozsahom diela a fakturácie žalovaný uhradil len časť vyfakturovanej sumy vo výške 1 644 335,-- Sk a zvyšná časť strešného plášťa vo výške 249 312,-- Sk, ktorá suma presahuje v rámci celkovej hodnoty diela poskytnutú dotáciu Ministerstvom financií SR, žalobcovi ostala neuhradená a žalovaný sa odvoláva na Dodatok k hospodárskej zmluve, uzavretý dňa 20. 10. 2004 medzi žalobcom a M. Č. ako žalovaným, kde v ostatných ujednaniach sa pod bodom 2 uvádza, že v prípade, ak zhotoviteľ prekročí limit vo vecnom alebo finančnom rozsahu, nemá nárok na prípadnú úhradu vykonaných prác a považuje sa, že objednávateľ si takéto práce neobjednal.

Vykonaným dokazovaním súd prvého stupňa dospel k záveru, že objednávateľ mal kontrolovať vykonávanie diela a v prípade zistenia, že postup zhotoviteľa je v rozpore s jeho povinnosťami, ktoré vyplývajú z osobitných ujednaní v bode 2, aby cena týchto prác neprekročila sumu 10 000 000,-- Sk, mal samotný objednávateľ presne určiť zhotoviteľovi štádium, do ktorého žiada, aby dielo bolo ukončené, v súlade s poskytnutými finančnými prostriedkami na jeho úhradu. Ak takto nepostupoval objednávateľ a prenechával na zhotoviteľa zodpovednosť jednak za neprekročenie limitu, ale aj za taký postup prác, aby pri ich dielčom dokončovaní nedošlo následne k škodám, nevytvoril pre zhotoviteľa diela také podmienky, na základe ktorých zhotoviteľ mohol dielo bez väčších problémov zhotoviť podľa objednávateľa. Takýto postup zo strany objednávateľa bol podľa súdu prvého stupňa v rozpore so základnými zmluvnými zásadami a ak žalobca vykonal práce, ktoré prekročili celkový objem dohodnutých prác o žalovanú istinu, teda 249 312,-- Sk (8 275,64 Eur), išlo približne o 2,5% prekročenia objemu prác vo finančnom vyjadrení, čo pri rozsahu a technických podmienkach takto špecificky vykonávaného diela súd prvého stupňa nepovažoval za zásadné porušenie dohodnutých podmienok medzi objednávateľom a zhotoviteľom, teda žalovaným a žalobcom, súd zaujal stanovisko, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi 8 275,64 Eur (249 312,-- Sk) so 16% úrokom z omeškania od 17. 12. 2004 do zaplatenia s náhradou trov konania, vrátane trov právneho zastúpenia v sume 1 942,13 Eur.

Na odvolanie žalovaného proti vyššie uvedenému rozhodnutiu súdu prvého stupňa, Krajský súd v Žiline ako súd odvolací, rozsudkom zo dňa 24. 03. 2010 č. k. 13Cob/229/2009-86, rozsudok súdu prvého stupňa zmenil tak, že žalobu zamietol. Podľa odvolacieho súdu bolo nepochybné, že účastníci sporu uzavreli dňa 20. 10. 2004 Zmluvu o dielo, ktorej predmetom bolo zhotovenie časti stavby v rozsahu pavilón „telocvičňa“, ktorá je súčasťou objektivej sústavy 32-triednej Základnej školy Č. Žalobcov nárok vyplýval na základe takto uzavretej Zmluvy o dielo, ktorý bol vyúčtovaný faktúrou č. 882004. Podľa uzavretého Dodatku č. XLIV k Zmluve č. 1-102 na dodávku stavebných prác a jej dodatkov z 20. 10. 2004 v rámci ostatných ujednaní pod bodom 1 bolo medzi žalobcom a žalovaným dohodnuté, že výška prideleného finančného limitu 10 000 000,-- Sk je pre rok 2004 konečná a nie je možné ju prekročiť zo strany zhotoviteľa vo vecnom, ani finančnom plnení. Zhotoviteľ (žalobca) môže vykonávať plnenie len za práce a dodávky, ktoré sa uskutočnia v rozpočtovom roku 2004, a to len na účely a v súlade s týmto dodatkom. V zmysle bodu 2 ostatných ujednaní Dodatku č. XLIV z 20. 10. 2004 v prípade, že zhotoviteľ (žalobca) aj napriek tomu prekročí limit vo vecnom alebo finančnom rozsahu, nemá nárok na prípadnú úhradu vykonaných prác a považuje sa, že objednávateľ si takéto práce neobjednal. Podľa odvolacieho súdu na základe uzavretého Dodatku č. XLIV z 20. 10. 2004 tak bola povinnosť oboch zmluvných strán, tzn. tak žalobcu, ako aj žalovaného dodržiavať a plniť obojstranne prijaté zmluvné záväzky. Odvolací súd uviedol, že žalobca nepreukázal, že by zmluvne dohodnutý záväzok neprekročenia prideleného finančného limitu 10 000 000,-- Sk pre rok 2004 tak vo vecnom, ako aj finančnom plnení bol so žalovaným zmenený.

Krajský súd v rozhodnutí zdôraznil, že časť žalobcovej pohľadávky, uplatnená pôvodne v mene Sk 249 312,-- Sk, bola prekročením zo strany žalobcu ako zhotoviteľa finančného limitu 10 000 000,-- Sk, na ktorý záväzok jeho neprekročenia sa žalobca sám zaviazal v Dodatku č. XLIV z 20. 10. 2004. Podľa odvolacieho súdu obsahovo predmetné dojednanie zahrnuté v Dodatku č. XLIV z 20. 10. 2004 pod bodom 1,2 ostatných ujednaní má charakter pevne stanovenej ceny pre dielo, ktorá nemohla byť prekročená. Pokiaľ tomu zo strany žalobcu došlo, žalobca nemá zmluvný základ na žalovanú pohľadávku. Pokiaľ zo strany žalobcu bolo poskytnuté tvrdenie, že k žalovanej pohľadávke, ktorá je prekročením záväzne prideleného finančného limitu 10 000 000,-- Sk pre rok 2004, došlo z titulu nevyhnutnosti ukončenia strešného plášťa, aby konštrukcie zostali zakryté, tak krajským súdom nebolo možné prihliadnuť na túto argumentáciu žalobcu, pretože aj situáciu

„nezakrytých konštrukcií“ mali účastníci zmluvy zmluvne riešenú v Dodatku č. XLIV z 20. 10. 2004 pod bodom 3 tretia veta. Preto ani s ohľadom k danému skutkovému tvrdeniu nebolo možné zhodnotiť oprávnenosť žalobcovho nároku.

K úplnosti krajský súd vo svojom rozhodnutí poukázal, že hoci Dodatok č. XLIV z 20. 10. 2004 bol označený ako dodatok, obsahovo predstavoval kreovanie zmluvného vzťahu medzi žalobcom a žalovaným, a to dňa 20. 10. 2004 s vymedzením predmetu plnenia, spôsobu stanovenia ceny diela a ďalších zmluvne dohodnutých práv a povinností. Primerane sa preto k zistenému skutkovému stavu pred krajským súdom poukázalo na ust. § 547 ods. 6 Obchodného zákonníka a samotný postup žalobcu ako zhotoviteľa, ktorý neoznámil, že je nevyhnutné prekročiť zmluvne stanovenú výšku prideleného finančného limitu 10 000 000,-- Sk. Pretože odvolací súd nezistil zákonný predpoklad k dôvodnosti žalobcovho nároku, zmenil rozsudok súdu prvého stupňa tak, že žalobu zamietol. Výrok o trovách prvostupňového a odvolacieho konania sa zakladá podľa ust. § 224 ods. 2 O. s. p. v spojení s ust. § 142 ods. 1, § 151 ods. 1, 2 O. s. p.

Proti rozsudku odvolacieho súdu podal žalobca dovolanie v zákonnej lehote s poukazom na ust. § 238 ods. 1 O. s. p., podľa ktorého ustanovenia je dovolanie prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej. Dovolateľ uviedol, že zmluva zo dňa 20. 10. 2004, uzavretá medzi účastníkmi konania, je osobitným druhom zmluvy o dielo, pretože v predmete vykonania diela neboli presne špecifikované jednotlivé práce, ktoré sa majú vykonať. Už z tohto dodatku podľa dovolateľa bolo zrejmé, že dielo nebude úplne stavebne dokončené. Cena diela nebola stanovená podľa záväzného rozpočtu, preto podľa dovolateľa neobstoja tvrdenia žalovaného, že cena diela bola stanovená limitom 10 000 000,-- Sk. Dovolateľ zdôraznil, že rozsah prác bol zo strany žalovaného v rámci všetkých vecných plnení odsúhlasený. Zhotoviteľ (žalobca) považoval za potrebné dokončiť aj strešný plášť, z dôvodu ochrany a zakonzervovania celého diela, pretože sa domnieval, že preinvestovaný obnos peňazí by vyšiel navnivoč, ak by nedošlo k dokončeniu strešného plášťa. Tento záver bol podľa dovolateľa potvrdený svedeckými výpoveďami, ktoré boli uskutočnené na hlavnom pojednávaní pred okresným súdom. Dovolateľ má za to, že navýšenie ceny diela o 2,5%, potrebných k zabezpečeniu statiky a kvality diela, je len nepomerným k sume, o ktorú by M. ako investor bolo prišlo, ak by konštrukcia od roku 2004 bola sústavne vystavovaná poveternostným podmienkam

a vplyvom. Podľa dovolateľa je ustanovenie Dodatku č. XLIV ohľadne nedokončenia diela a zodpovednosti za vady a záruku, ustanovením vágnym a nerealizovateľným. Dovolateľ zdôraznil, že žalovaný tento pracovný postup v plnom rozsahu schválil, dokonca došlo aj k schváleniu faktúry č. 882004 zo dňa 09. 12. 2004 vo výške 1 893 647,-- Sk so splatnosťou 16. 12. 2004, v ktorej bola vyfakturovaná činnosť ukladania strešného plášt'a ISOPAN. Preto podľa dovolateľa neobstojí tvrdenie odvolacieho súdu o cene stanovenej pevne a konštantne. Na argument odvolacieho súdu podľa ust. § 547 ods. 6 Obchodného zákonníka dovolateľ zdôraznil, že k žiadosti o zvýšenie rozpočtu došlo žiadosťou o odsúhlasenie dokončenia strešnej krytiny, týmto súhlasom došlo k schváleniu dokončenia určitej časti stavby, ako aj k schváleniu zvýšeniu rozpočtu.

Na základe vyššie uvedených skutočností dovolateľ navrhuje, aby dovolací súd rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie, alternatívne rozhodnutie odvolacieho súdu zmenil.

Žalovaný vo svojom vyjadrení k podanému dovolaniu uviedol, že trvá na svojom stanovisku a vyjadrení k podanej žalobe, nakoľko k porušeniu zmluvného vzťahu došlo výlučne zo strany žalobcu. Uviedol, že nikdy nedošlo zo strany žalovaného k odsúhlaseniu spornej faktúry, k úprave zmluvného vzťahu a žalovaný sa stotožňuje s právnym názorom a rozsudkom odvolacieho súdu. Preto žalovaný navrhuje, aby dovolací súd zamietol dovolanie žalobcu a potvrdil napadnutý rozsudok v plnom rozsahu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.), po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania, dovolanie prejednal bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O. s. p.), preskúmal rozhodnutie odvolacieho súdu, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo (§ 242 ods. 1 O. s. p.) a dospel k záveru, že dovolanie žalobcu nie je opodstatnené.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O. s. p.).

V prejednávanej veci odvolací súd rozhodol rozsudkom. V zmysle § 238 O. s. p. platí, že ak odvolanie smeruje proti rozhodnutiu, vydanému v tejto procesnej forme, je dovolanie

prípustné, ak je ním napadnutý zmeňujúci rozsudok odvolacieho súdu (§ 238 ods. 1 O. s. p.) alebo rozsudok odvolacieho súdu, v ktorom sa odvolací súd odchyľil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci (§ 238 ods. 2 O. s. p.) alebo rozsudok odvolacieho súdu, potvrdzujúci rozsudok súdu prvého stupňa, ak sa odvolací súd v jeho výroku vyslovil, že dovolanie je prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu (§ 238 ods. 3 O. s. p.).

V posudzovanom prípade odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa zmenil, z ktorého dôvodu je dovolanie prípustné.

Dovolací súd je pri preskúvaní právoplatného rozhodnutia odvolacieho súdu viazaný rozsahom dovolacieho návrhu a uplatneným dovolacím dôvodom. Viazanosť dovolacieho súdu dôvodom uvedeným v dovolaní sa prejavuje nielen vo viazanosti dôvodom zodpovedajúcemu niektorému v zákone vymedzenému dovolaciemu dôvodu, ale predovšetkým vo viazanosti tým, ako bol tento dovolací dôvod v dovolaní opísaný, t. j. uvedenie okolností, z ktorých dovolateľ usudzuje, že uvedený dovolací dôvod je daný.

Žalobca podal dovolanie z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia dohodnutej ceny diela a z dôvodu, že odvolací súd navýšenie ceny diela neposudzoval podľa § 547 ods. 2 Obch. zák., ktorá žiadosť o zvýšenie rozpočtu bola schválená žalovaným.

Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav (skutkové zistenie), okrem iného aj vtedy, ak súd použil iný právny predpis, než ktorý mal správne použiť, alebo súd aplikoval správny právny predpis, ale ho nesprávne vyložil.

Nesprávne právne posúdenie môže byť spôsobilým dovolacím dôvodom len vtedy, ak bolo rozhodujúce pre výrok rozhodnutia odvolacieho súdu. Preto možno dovolaním napadnúť nielen právny záver odvolacieho súdu, týkajúci sa bezprostredne predmetu konania, ale aj posúdenie predbežnej otázky, dôkazného bremena a pod. Treba však uviesť, že v zmysle ust. § 241 ods. 2 O. s. p., dôvodom dovolania nemôže byť samo osebe nesprávne skutkové zistenie.

Z obsahu spisu sa zisťuje, že dňa 20. 10. 2004 bol účastníkmi konania uzavretý Dodatok č. XLIV k zmluve č. 1-102 na dodávku S. prác zo dňa 29. 09. 1981 a jej dodatkov.

Účelom dodatku k základnej HZ bolo upresniť podmienky realizácie stavby (v rozsahu pavilón „telocvičňa“) „32-tr. ZŠ Č.“ pre rok 2004 za poskytnutej nenávratnej dotácie na dokončovanie objektov ZŠ a ich TV vo výške 10,0 mil. Sk.

Predmetom dodatku bol záväzok žalobcu zhotoviť pre žalovaného ako objednávateľa dielo – časť stavby v rozsahu pavilón „telocvičňa“, ktoré je súčasťou objektovej sústavy „32-tr. ZŠ Č.“, ktorý predmet plnenia sa bude vykonávať podľa aktualizovanej PD, rozpočtu stavby a pokynov objednávateľa.

Cena za dielo podľa bodu 1 a 2 bola dohodnutá na základe pôvodného rozpočtu v CÚ 1990, aktualizovaného do aktuálnej cenovej úrovne a pre vybavenie alebo konštrukcie, ktoré nespádajú do pôvodnej PD a rozpočtu, cena mala byť tvorená podľa rozpočtu, ktorý je súčasťou aktualizovanej PD.

V bode 2 Podmienok realizácie (uskutočňovania) stavby zhotoviteľ garantuje, že realizáciu stavby v celkovom finančnom objeme 10,0 mil. Sk zrealizuje k termínu 15. 12. 2004 (vecne a finančne).

Podľa bodu 1 Ostatných ujednaní Dodatku výška prideleného finančného limitu 10,0 mil. Sk je pre rok 2004 konečná a zo strany zhotoviteľa nie je možné ju prekročiť vo vecnom ani finančnom plnení.

Podľa bodu 2 Ostatných ujednaní Dodatku, ak zhotoviteľ prekročí limit vo vecnom alebo finančnom rozsahu, nemá nárok na prípadnú úhradu vykonaných prác a považuje sa, že objednávateľ si takéto práce neobjednal.

Odvolačí súd, vychádzajúc zo skutočnosti, že účastníkmi konania bola dohodnutá cena diela svojím charakterom ako pevná, žalobu o zaplatenie ceny prác, prekračujúcich finančný limit dotácie, zamietol.

Zo zmluvných ujednaní uvedeného dodatku vyplýva, že cena diela, zhotovovaného v roku 2004, vychádzala z pôvodnej PD aktualizovaného pôvodného rozpočtu a rozpočtu, ktorý je súčasťou aktualizovanej projektovej dokumentácie, ktorá bola finančne krytá limitom dotácie, poskytnutej investorovi.

Nepochybným je, že zhotoviteľ garantoval realizáciu stavby v celkovom finančnom objeme 10,0 mil. Sk, ktorý nebolo možné vecne ani finančne prekročiť, teda v zaväzujúcom rozpočte.

Záver odvolacieho súdu k prácam prekračujúcim uvedený finančný objem, je preto správny.

Pre úplnosť sa žiada uviesť, že Dodatok, uzavretý k časti stavby, nepredpokladal dielo úplne stavebne dokončené, čomu napovedá nielen ujednanie o prekročení finančného limitu, ale tiež ujednanie Dodatku v bode 3 Zodpovednosti za vady a záruky o postupe v prípade nedokončenia jednotlivých čiastkových konštrukcií.

Dovolateľ tvrdí, že odvolací súd pochybil, keď na základe nezáväzného rozpočtu, mal nárok žalobcu na cenu prác za dokončovacie práce posudzovať podľa § 547 ods. 2 Obch. zák.

Podľa § 547 ods. 2 Obch. zák., ak však cena bola určená na základe rozpočtu, ohľadne ktorého zo zmluvy vyplýva, že sa nezaručuje jeho úplnosť, môže sa zhotoviteľ domáhať primeraného zvýšenia ceny, ak sa pri vykonávaní diela objaví potreba činností nezahrnutých do rozpočtu, pokiaľ tieto činnosti neboli predvídateľné v čase uzavretia zmluvy.

Keďže uvedený Dodatok tak, ako to tvrdí i dovolateľ, predpokladal, že dielo v prácach roku 2004 nebude úplne stavebne dokončené, teda predpokladal aj nedokončenie jednotlivých čiastkových konštrukcií, nárok žalobcu ani v prípade jeho tvrdenia dovolateľa o nezáväznom rozpočte by nebol dôvodný, pretože žalované dokončovacie práce na konštrukciách, nie je možné za danej situácie považovať za činnosti nepredvídateľné v čase uzavretia zmluvy.

Z týchto dôvodov je právne irelevantné i posúdenie tvrdenia dovolateľa o tom, či zvýšenie ceny o sporné dokončovacie práce bez zbytočného odkladu oznámil.

Z uvedených dôvodov považoval dovolací súd napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu za vecne správne a dovolanie žalobcu za neopodstatnené. Dovolanie preto podľa § 243b ods. 1 O. s. p. zamietol.

O trovách dovolacieho konania rozhodol dovolací súd tak, že ich náhradu v dovolacom konaní úspešnému žalovanému nepriznal, pretože mu žiadne účelne vynaložené trovy dovolacieho konania nevznikli.

Toto rozhodnutie bolo prijaté rozhodnutím senátu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave dňa 18. augusta 2011

JUDr. Beata Miničová, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Hana Segečová